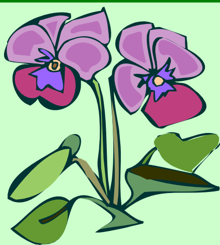

PENSEO

N-ro 243

jan. / 2012

Monata Beletra Revueto en Esperanto

Honorita de Premio Grabowski, 1994

Fondita en 1990; Enretigita en 1997 la 23-a jaro http://www.elerno.cn/penseo/penlisto.htm

Josip Pleadin (Kroatio)

DECEMBRA TAGO

Frido ruĝe floras sur vangoj cinike.
En katen' glacia sklavas voj' decembra.
Vintra tago grincas pasante helike.
Ĉe rando de valo: arbarego tembra.

Patosa scenaro en vilaĝ' montara.
Kontaĝa deprimo, neŝatata sent'.
Bruas laboristoj en lontan' arbara.
Falas arbotrunkoj en tago sen vent'.

Vilaĝon superas nebula plumono.
Aŭroro strabe tuŝas la vualon.
Blanka fumo ŝvebas: ŝpinita kotono!
Ambosmartelado trakuras la valon.

DECEMBRO EN FUNEBRO

Al Vida ĉe la disiĝo

Decembro kortuŝe ploras,
decembro en funebro ...
Sur mortolito kuŝas la artistin'.
Per ĉerko la vivo ŝin honoras,
en malgaja tenebro:
Forpasis filino de la destin'!

La Stelo al propra stelaro iras
kaj tiras sin lacpiede
kun digno kaj glorakompan'.

La mondo senspire ŝin admiras
kaj haltas ĝi senkrede:
Ekmutas la klakoj de kalkan'...

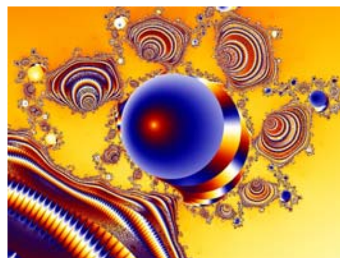
Decembro kortuŝe ploras,
decembro en funebro ...

Anteo (Ĉinujo)

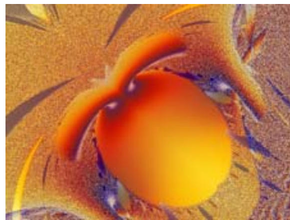
realo

hieraŭ mi naĝis el la arkta cirklo
sur la montopinton ĝolmolangma
en dek sekundoj.
dioj kaj budhaoj min premiis
per knabinoj el silika ĝelo.
hodiaŭ mi ricevis grupon da geidoj.
tiuj ĉi estas papilioj,
kiuj povas piediri sur la lunon
per unu spiro.
tie troviĝas arboj sur la maro,
kies akvo estas acido sulfata.
la fruktoj diamantaj
aspektas kiel mamoj de serpentoj,
kaj la lakto nutras vermojn en la suno.
rido de planto
unuĉela ekeksplodas;
kreiĝas universo en mia hara fino.
preterfluginte
la tombon de kabeo,
gravedaj meteoroj min informas,
ke jam kapablas iliaj fetoj
paroli esperante pri militoj
inter dinosaŭroj kaj miaj geidoj.

fajro kaj glacio

geiĝo de fajro kaj glacio
kreas du senostajn mortojn.
la beleco de distanco
igas la liniojn paralelajn
kruciĝi ĉe la foro nefinia.
en miajn sonĝojn vi vin trudas;
dum blankaj noktoj mi ludas soliteron.
melkantino ridas al mi
kaŭrante sur la monto trans rivero.
el la mamoj de virbovo
ŝprucas larmoj sensalaj.
mi masturbas maston jam velmankan
imitante tiun belulinon
por ke la boato kuru en dezerto.
ruĝa pluvego kantas gaje
sur la tegmento de najbaro.
vento mokas.
sableroj kovras mian semon.

Mori (Usono)

Se...

1.

Se mi estus birdeto
kaj vi, mia ĉielo
Mi do povus flugi
en via vastega sino
Ni estus kune, tagnoke
ĝis mi perdus la vivon
En via ĉirkaŭbrako
atinginte al la fino.

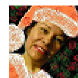
2.

Se mi estus
kun mia amatino,
ĉe Kandel-lum'
kaj botelo da vino
kaj Dio invitus min al Paradiz'!
la inviton mi rifuzus dirante :
"jen mia paradizo,
ĝis la fino!"

3.

Se vi jam
forlasis min,
se vi jam
preterpasis min,
se vi ne plu
amas min
kaj evitas
viziti min,
kial do, ĉiu meznokte
en miaj sonĝoj vi venas
por kaŝe re-vidi min?

Leieladonna (Mekskio)

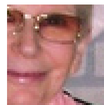
En la maro...

Malva bluo
kaj mara verdo...
blanko ŝaŭma
kaj oro olda...
vidi la maron estas nostalgiema...
estas via memoro, via ĉeesto,
kaj la ondoj...
ludas kun mi petolaj,
kaj insiste trenas sin al mi
suplaj kaj varmaj...
arĝento kaj kristalo...
desegnantaj sonĝojn kapricajn
kaj nekredeblajn...
revenas kaj iras
viglaj kaj persistaj
senlace...
min karesas delikate
dum la birdoj serĉas,
mi ankaŭ serĉas vin...
en mia memoro...

kaj mi scias ke vi estas tie...
en tiu verdaĵo vi ludis,
multfoje...
esti viro kaj infano,
tiu estas via mondo,
de ondoj kaj sablo,
viro de maro,
viro por ami...
homoj iras kaj revenas...
sed ĉiuj pasas, foriras,
dum la palmoj
balanciĝas...
kantantaj iun promeson
je atendo...
kaj la sablo reflektas vian brilon
en la verniso,
de la akva tavolo...
malva bluo kaj mara verdo...
blanko ŝaŭma kaj oro olda,
verdo mara,
bluo malva
kaj oro olda...
en kontrasto,
kun la ŝaŭmo...
alvenas kaj alportas,
revenas...
ondoj...
mi estas sola...
ho ve; amo !...
kiom da momentoj belaj
por kundividi...
ili fuĝas...
kiel la sablo sube de miaj piedoj,
trenata per tiuj...
ondoj...
konsolaj kaj ŝaŭmaj,
amikoj miaj....
ili kunportas vian esencon kaj,
ĝin rehavigas al mi...
kaj mi perceptas vin en ili
ir-reiro, ir-reiro...
kiel koliero el perloj
de diferencaj grandecoj
la ondoj...
ĝi ŝajnas donaco de la ĉielo
inter verdo mara kaj bluo malva...
desegnante konturojn,
ili svenas,
delikate...
malrapide...
unu paro klinita fore...
paperaj flugludoj el koloraj,
flago ruĝa...
kaj tiam mi volis verki poemon
kun la ondoj...
kiuj ludis petole
sub miaj piedoj...
memoranta tiun amon
tiun amon el suno.

Roseha (Francujo)

La bazartago

Ĉiudimanĉe okazis
Kutima bazaro nia,
En malproksima angulo
El Maroko.
Promenante, ni elektis
Aĉetaĵojn.
Allogis la rozkolora
Karno de akvomelonoj.
En vinemaj korboj kuŝis
La belaj ruĝaj pimentoj,
La spicoj kiuj balzamis,
Kaj le mento en bukedoj.

La standoj estis plenplenaj
Da pitoreskaj aferoj.
Tie pendis kolieroj
Koloritaj,
Kaj tie-ĉi fulardoj.
La babuŝoj, la burnusoj,

La fajne broditaj roboj,
Altiris la virinajn
Rigardojn….
Oni trovis jasmenon !

Iom pli malproksime staris
Potferaĵoj en argilo
Kun strangaj arabeskoj…

Plezure, oni gustumis
La kraketajn benjetojn.
Apud la olivaj ĵaroj,
Kuŝis la rondaj panoj
Ĵus bakitaj !

Finfine, ni promenadis
Meze de la homamaso
Kiu plene zumadis.

Dume, la helrufa suno
Kun siaj flamaj kolharoj,
Reĝis super le montaro.
Tra la bluega ĉiel’,
Kelkaj blankaj sudaj birdoj,
Per majestaj flugiloj,
Silente ŝvebe glisis…….

Paŭlo Silas (Beazilo)

LA KANTO DE LA ARBOJ

Niajn foliarojn ni balancu
Por elmontri nian varman senton.
Kaj kun ĝojo en la sunnaskiĝo
Brilu la espera prakontento.

Birdoj la memorojn nun kunkantu.
Pasinteco trovu novan vivon.
Je l’ unua lum’ de la tagiĝo
Venu la antaŭo sen modifo.

Plej sovaĝaj bestoj, kies kruroj
Ne kuris sur la homaraj kampoj,
Forestadon vian tenu firme
Vivante en sekura *Arbo-lando*.

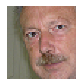
Dolĉaj riveretoj nin renkontu
En subteraj fluaj fundaj akvoj.
Per bongusta manĝo nin provizu.
Laŭdojn vi ricevos de ni, arboj.

Ventoj susurantaj ĉe la grundo,
Al nia vian kanton agordu.
Tuŝu nin per viglaj revivigoj.
De l’ somer’ la freŝecon alportu.

Nuboj en ĉielo dum la nokto
Plenpleniĝu pli kaj pli en l’ altoj,
Nin protektu kontraŭ tiu luno,
Kontraŭ la ĝenado de la astroj.

En profundo niaj radikoj
Kruciĝu por malebligi rompon.
Branĉoj alte sin brakumu:
Interplektiĝu nia mondo.

Åke Näsholm (Svedujo)

Pacomarŝo

Kvankam marŝas ni soldate,
kore revas ni pri pac’.
Por informi ĝis konate
kontinuas ni sen lac’.
Konatigi nian lingvon
estas por ni grava cel’,
ĉar laboras por la paco
multaj jam sub verda stel’.

Ni, la pacaj batalantoj
vokas al la homfratar’,
sonu amoplenaj kantoj
laŭte super ter’ kaj mar’.
Ĉie en la mondo regu
ĝusta kaj detala pac’,
malarmado etendiĝu
el profundo kaj tra spac’.

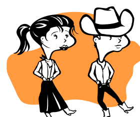
Vinicius de Moraes*

Sambo en preludo

Vivo sen vi
Ne sencas por mi
‘Stas vi la motiv’
De mia sentiv’
Jam nia ĝarden'
Ne floras ĉar sen
Vi malestas lum’
Kaj mankas parfum'
.
Sen vi jen mi
En ĉi sendirekt'
Sen varm’ de pasi'
Ide' sen projekt'
Rigard' sen persvard'
Ĉi tristokultiv'
Sen vi, en mi jam ne pulsas kor’, kaj viv'
.
Ne tardu, venu
Vi komprenu ke ankoraŭ brilas vivflamo
De nun la amo
La inspir' estu sur nia voj'
Resopir' donu lokon al ĝoj'
.
Ne plu ĉi solaj
Ĉi senrolaj ni iru, sufiĉu da driv’
Ke venu amo
Sen vi, en mi jam ne pulsas kor’, kaj viv'

**Vinicius, i.a. estis lirika poeto brazila, de li multajn poemojn oni muzikigis, kaj kiu fariĝis naciaj furoroj. Ĉi-tiu estas unu el tiaj, do en partnero kun komponisto Baden Powell.*

John Donne*

La pulo

Jen pul', kiom portas ĉi pul’
vi negas al mi, povra ul'...
Ĝi suĉis min, nun suĉas vin,
per sang’ unuigante nin.
Ne pek', nek hont' estas en ĝi,
pucel' ankoraŭ restas vi...

Nu sen pariĝi, sen enu'
ŝvelpimpas best' el sang' de du,
sed por ni, ve, ne samas ĝu'...

Haltu! Kun pul' ver-vivas tri,
kaj en ĝi do fin-edzas ni.
Por ni pul' iĝas nupto-lit',
kaj sankta ej' de nupta rit'.
Nin kunajn preter ĉies vol'
tenas gem' gudra ĝis medol'.

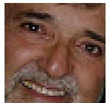
Vidu, la rajt' mortigi min
de memmortig' akuzos vin,
kun tria pek': tri-elimin'...

Ruĝ' el atenc' al senkulpul'
'stas do sur via ung' makul'?
Ĉu pro nur gutsuĉ' pul' por vi
do kulpu sen apelaci'?!
Jes! Al vi urĝu konvinkiĝ',
ke ni restadas kun prestiĝ'...

Sed lernu kiom falsas tim':
De vi por mi honor' sen lim'
restos kun pul': senviv-esprim'.

**John Donne: 1572 mar 31 1631 estas konsiderata la plej elstara metafizika poeto de sia epoko.*

trakukis

Ŭel (Brazilo)

Venas oldulino

Venas oldulino
kun la mondonaco,
ŝi ĝin trovas troa
kaj deprenas parton.

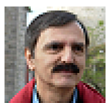
Vinbera branĉeto,
citrona foli'
kaj sankta Maria,
patrino de Di'.

Venas la Tri Magoj
vice al la stalo
kun incenso, oro,
mirho kaj santalo.

Venas la Tri Magoj
sur sableja pado,
ili portas fruktojn
sur grandega plado.

Originala titolo: Ya viene la vieja
Aŭtoro: nekonata

Tradukis

Svena Dun (Hispanujo)

Ĉineske

Vejdo (Ĉinujo)

Kanto de akvoguto

okaze de Zamenhof-Festo 2011

—laŭ ĉineska skemo Fengrusong*

jam de sia debuto
en liliputo
nia gento traboras
konstante
kun voĉ-muto
la monton granitan
kiel akvoguto

post multe da disputo
nova saluto
el la mondo resonas
adeptoj per konduto
konvinka persistas
ĝis lasta minuto

**Fengrusong (vento inter pinoj): ĉina fiksforma poemo el du strofoj kun 7 kaj 6 versoj respektive de 7,5,734,66 / 7,5,77,66 silaboj, laŭ rimaranĝo a,a, xxa, xa /a,a,xa,xa (x=senrima)*

Voĉo de paco

okaze de 70-jariĝo de ĈRI*

—laŭ ĉineska skemo Dekses-Silabo**

Ĉu
vi ja aŭdas el la blu'
jen voĉon
la klaran sen sku'?

Re
kaj re ĝi kun la ide'
de paco
vokas vere tre.

Il'

per-radia kun facil'
elsendas
ondojn de babil'.

Sen
interrompo kaj kun pen'
ĝi viglas
aktivas sen sven'.

El
Pekino kun tona bel'
la voĉo
plaĉas al orel'.

Per
radio ĝi kun leĝer'
disflugas
trans mont' kaj river'.

De
la ĉiela apoge'
resonas
kant' de jubile'.

Ek
jam antaŭ jaroj sepdek
fariĝis
ĝi l' paca Mekk'

Kor'
ĝia batadas en ĥor'
kun la mond'
por homa honor'.

Jam
ĝi per multalingva gam'
brodkastas
je monda aklam'.

Al
popoloj en monda skal'
ligiĝas
ĝi per son-kanal'.

Ret'
radia pontas en pret'
tutmonde
per sincera kred'.

Ol
milit' la paca parol'
pli fortas
ĉe monda popol'.

Jen
nia od' kun bona ben'
omaĝe
al ĝia solen'.

**Ĉ*RI: Ĉina Radio Internacia*

***Dekses-Silabo (ĉine: Shiliuziling): ĉina fiksforma poemo el kvar versoj de 1, 7, 35 silaboj, laŭ rimarangô a,a,xa (x=senrima)*

****La ĉineska poemo estas akrostike verkita. La unua litero de ĉiu strofo ligite formas "ĈRI sepdek jaroj".*

Stafetado de Nangezi

Nangezi (suda kanto): ĉina fiksforma poemo el 4 versoj de 55,7,9 silaboj, laŭ rimarangô xa,a,a (x=senrima)

Niuniu (Ĉinujo)

Matenaj rosoj

matenaj rosoj
premas kun pezo
herbojn en anestezo
dorma pro tranokta frenezo

matenaj rosoj
rebrilas sub sun'
jam senforta dum aŭtun'
kaj malgrandiĝas plie jam nun

matenaj rosoj
jen efemeras
ĉar taglumo aperas
pri beleco ne plu fieras

Cindy Mckee (Usono)

Kiam la suno aperos?

Herboj frenezas
nokte, sen suno.
Ili bruskas en bruno
sub simulanta luno.

Homaj herbidoj
sen suna brilo
frenezas sen stabilo,
karnaj filoj de klorofilo.

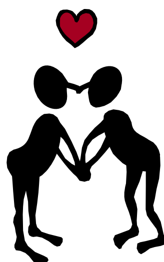
Lily(Ĉinio)

Longa kiso

Lia longa kis'
logas min forte
amoĝui komforte
mi ne forgesas ĝin ĝismorte.

Sento jukema
fluas rapide
tra korpo sentimide
kaj am-fajro brulas senbride.

Volupto vokas
al lud' surlita
kun karno-spert' ekscita
kun lia eniro invita.

Cindy Mckee (Usono)

Al seks-maŝino

Mi ŝatas fiki
samkiel ĉiu
tamen al ŝi mi kriu,
ne erotomaniu.

Grimpu montaron,
televiziu,
bonvole pli hobiu.
bonegan menson ne mumiu!

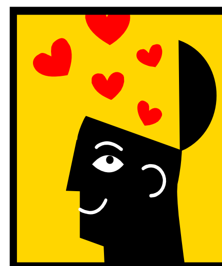
Lily (Ĉinujo)

Eroto

eroto ŝprucas
dum ajna moment'
jen kun amora eksent'
necesaĵ' de viva moviment'

ĝi ne lanĉitas
per fera maŝin'
sed pro amora inklin'
al aliseksulo kun obstin'

kial ĝin regi?
ĝuu ĝissate
buntan vivon laŭŝate
domaĝu ĝin iniciate

Stafetado de Suzhongqing

Suzhongqing (kora sento): ĉina fiksforma poemo el du strofoj kun 4 kaj 6 versoj respektive de 7,5,65 / 33,3,444 silaboj, laŭ rimaranĝo a,a,xa / xa,a,xxa (x=senrima)

Vejdo (Ĉinujo)

Acerfolioj ruĝiĝas

ruĝiĝas la tuta val'—
fajreska koral'
jen l' acerfolioj
en ĝoj-festival'

en ventet'
foli-fal'
en spiral'
jen kirliĝas
jen dancetas
en flirta bal'

Cindy Mckee (Usono)

Vidi, provi aŭtunon

Kiam bruna vegetal'
iĝas ruĝpetal'
mi kredas en ŝanĝo
por ĉi animal'.

Mi provas
per inhal'
al vital',
esperante
sendi ruĝon
al mia pal'.

Vejdo (Ĉinujo)

Aŭtuna karnaval'

en aŭtuna karnaval'
ne kolor' de pal'
regas ruĝa gamo
tra farb-festival'

de bruno
en la val'
ĝis vual'
ruĝa sur mont'
jen mirplene
buntas ĝangal'

Maupassant (1850-1893)

LA ULĈJO MIAVEŜTO

En la oficejo, la ulĉjo Miaveŝto estis rigardata kiel tipo. Li estis maljuna bonkaraktera oficisto, kiu eliris el Parizo nur unufoje dum sia vivo.

Tiam ni travivis la lastajn tagojn de julio, kaj ĉiu el ni, ĉiudimanĉe, iris sin disruli surherbe, aŭ sin trempi enakve en la ĉirkaŭaj kamparoj. Asnières, Argenteuil, Chatou, Bougival, Maisons, Poissy, ĉiu el tiuj urbetoj havis siajn kutimulojn kaj siajn fanatikulojn. Ĉiu pasie diskutis pri la meritoj kaj la avantaĝoj de ĉiuj tiuj famaj kaj ravaj lokoj por la Parizaj oficistoj.

La ulĉjo Miaveŝto deklaris:

– Aro de Panurgaj ŝafoj! Via kamparo, kiom ĝi beletas! Ni demandis al li:

– Nu, kaj vi, Miaveŝto, ĉu neniam vi promenas?

– Pardonu. Mi promenas per omnibuso. Kiam mi bone tagmanĝis, ne hastante min, ĉe la vinvendisto, kiu estas malsupre de mia apartamentaro, mi kalkulas mian itineron pere de Pariza plano, kaj la indikatoro de la urbaj linioj kun siaj korespondoj. Kaj poste mi supreniras sur mian imperialon, mi malfermas mian ombrelon, kaj antaŭen. Ho! Kiom aferojn mi vidas, pli multe ol vi, hej! Mi ŝanĝas kvartalojn. Tio estas kvazaŭ mi

vojaĝus tra la mondo, tiom la popolo estas malsimila de iu strato al alia. Mi pli bone konas mian Parizon ol neniu. Kaj nenio estas pli amuza ol la interetaĝoj. Tion, kion oni vidas ĉi-ene, nur per ekrigardo, tio estas neimagebla. Oni divenas geedzajn scenojn, nur ekvidante la kapon de viro kiu krias; oni amuziĝas pasante antaŭ la butikoj de la barbiroj, kiuj delasas la nazon de la sinjoro, tute blankan de sapo por rigardi en la strato. Oni okulumas al la ĉapelistinoj, senkostaj okulumadoj, nur por ŝerci, ĉar oni ne havas tempon por malsupreniri. Ha! kiom aferojn oni vidas!

Tio estas teatraĵo, bona, vera teatro, la naturteatro, spektata laŭtrote de du ĉevaloj. Oho! mi ne interŝanĝus miajn omnibusajn promenadojn kontraŭ viaj stultaj promenadoj en la arbaretoj.

Ni demandis al li:

− Gustumu do, Miaveŝto, iru unufoje al la kamparo, nur por provi .

Li respondis:

− Mi jam iris, unufoje, antaŭ dudek jaroj, kaj neniu retrompos min!

− Tion rakontu al ni, Miaveŝto.

− Tiom, kiom vi volas. Jen la afero: ĉu vi konis Trinkvinon, la eks-redaktistan komizon, kiun oni moknomis Trinkakvon?

− Jes, perfekte.

− Li estis mia samoficano. Tiu kajnajlo posedis domon en Colombes, kaj li senĉese invitis min, por ke mi pasigu dimanĉon ĉe li. Li diris al mi:

− Venu do, Miakuloto (li ŝerce nomis min Miakuloto). Vi vidos la beletan promenadon, kiun ni faros.

Mi, kiel stultulo, lasis min trompi, kaj iun matenon, mi forveturis al Colombes per la trajno je la oka. Mi alvenis en iun specon de urbo, kampara urbeto, kie ni vidas nenion, kaj mi finis trovi ĉe la ekstremo de koridoro, inter du muroj, malnovan pordon de ligno, havante feran sonorileton.

Mi sonorigis. Mi longe atendis, kaj poste oni malfermis al mi. Kiu malfermis al mi? Tion mi ne sciis ĉe la unua ekrigardo: ĉu estis virino aŭ simiino? Tio estis maljuna, estis malbela, vestita per malnovaj tolaĵoj, tio ŝajnis malpura kaj malica. Tio havis kortobirdajn plumojn en la haroj, kaj ŝajnis voli min vori.

Ŝi demandis:

− Kion vi deziras?

− S-ro Trinkvinon.

− Kion vi volas al li, al S-ro Trinkvinon?

Antaŭ la pridemandado de tiu furiozulino, mi sentis min malkomforte. Mi balbutis:

− Sed… li atendas min.

Ŝi reparolis:

− Ha! vi estas tiu, kiu venas por la tagmanĝo!

Tremante, mi balbutis "jes".

Tiam, turnante sin al la domo, ŝi ekkriis per furiozema voĉo:

− Trinkvinon, jen via viro!

Ŝi estis la edzino de mia amiko. Tuj la ulĉjeto Trinkvinon aperis sur la sojlo de iu speco de domaĉo de gipso, kovrita per zinkaĵo, kaj kiu similis al bruĝujo. Li estis vestita per pantalono de blanka tiko tute makulita, kaj malpura panama ĉapelo.

Post la manpremadoj, li forkondukis min en tiun, kiun li nomis sian ĝardenon, tio estis, ĉe la ekstremo de alia koridoro, kiun formis gigantaj muroj, eta tera kvadrato, granda kvazaŭ poŝtuko, kaj ĉirkaŭita per domoj tiel altaj, ke la suno penetris ĉi-ene, nur du aŭ tri horojn ĉiutage. Penseoj, diantoj, keirantoj, kelkaj rozarbetoj, agoniis funde de tiu puto sen aero, kaj varmigita kiel forno de la reflektadoj de la tegmentoj.

− Mi ne havas arbojn, diris Trinkvinon, sed la muroj de la najbaroj same utilas. Mi havas ombron kiel en arbaro.

Poste li prenis min per unu butono de mia jako, kal mallaŭte diris al mi:

− Vi tuj faros komplezon al mi. Vi vidis mian edzinon. Ŝi estas dorna, ĉu? Hodiaŭ, ĉar mi invitis vin, ŝi donis al mi purajn vestaĵojn, sed

se mi makulus ilin, mi ne dirus al vi; tiam mi kalkulis je vi por akvumi miajn plantojn.

Mi konsentis pri tio. Mi demetis mian jakon. Mi kuspis la manikojn de mia ĉemizo, kaj mi draŝe ekstreĉis specon de pumpilo, kiu siblis, blovis, raslis kiel ftizulo, por ĉerpi flueton da akvo, simila al la elfluado de fontano Wallace. Dek minutoj estis necesaj, por plenigi unu akvumilon. Mi estis ŝvitoplena. Trinkvinon gvidis min:

– Tie ĉi, – al tiu planto; – ankoraŭ iom. – Sufiĉe; – al tiu alia planto.

La truita akvumilo fluis, kaj miaj piedoj ricevis pli da akvo ol la floroj. La malsupro de mia pantalono, malseka kiel spongo, sorbiĝis per koto. Kaj, dudekfoje seninterrompe, mi rekomencis, mi retrempis miajn piedojn, mi daŭrigis ŝviti plorblekigante la inerciradon de la akvopumpilo. Kaj kiam, lacega, mi volis ĉesi, la ulĉjo Trinkvinon, petegante, tiris al mi la brakon:

– Ankoraŭ unu akvumilo, – nur unu, – kaj tio estos finiĝinta.

Por danki min, li donis al mi rozon, grandan rozon, sed apenaŭ ĝi tuŝis mian butontruon, ke ĝi komplete senfoliiĝis, lasante al mi, kiel dekoracio, nur dube verdan malgrandan piron, malmolan kiel ŝtono. Mi miris, sed mi nenion diris.

Tiam ni aŭdis la malproksiman voĉon de S-ino Trinkvinon:

– Fine, ĉu vi tuj venos? Kiam mi diras al vi, ke tio estas pretigita!... Ni iris al la braĝujo.

Se la ĝardeno troviĝis enombre, kompense la hejmo, troviĝis plensune, kaj la dua ĉambro de ŝvitbanejo estas malpli varma ol la manĝoĉambro de mia kamarado.

Tri teleroj, flankitaj de malbone lavitaj forketoj de stano, kuŝis sur tablo de flava ligno. Meze de la tablo, tera vazo enhavis boligitan bovaĵon, revarmigitan kun terpomoj. Ni ekmanĝis.

Granda karafo plena je akvo, iomete kolorita per ruĝo, altiris al mi la atenton. Trinkvinon, konfuza, diris al sia edzino:

– Diru do, bonulino mia, por la okazo, ĉu vi ne povus doni iom da pura vino?

Ŝi furioze rigardis fikse al li:

– Por ke ambaŭ, vi ebriigu vin, ĉu ne? Kaj vi restadu ĉi tie kriegante dum la tuta tago! Ne, dankon por la programo!

Li silentis. Post la raguo, ŝi alportis alian pladon de terpomoj preparitaj kun lardo. Kiam, silente, tiu manĝaĵo estis finiĝinta, ŝi deklaris:

– Jen la tuto. Nun foriru.

Trinkvinon, konsternata, rigardadis al ŝi.

– Sed la kolombo… la kolombo, kiun vi senplumigis ĉimatene, ĉu?

Ŝi metis siajn manojn sur la koksojn:

– Ĉu vi ne sufiĉas manĝi, eble. Ĉar vi alkondukas ulojn hejmen, tio ne estas motivo por vori ĉion, kio estas en la domo. Kaj ĉivespere, kion mi manĝos?

Ni leviĝis. Kaj Trinkvinon flustris al mi ĉe la orelo:

– Atendu min iomete, kaj ni rapidos.

Poste li iris en la kuirejon, kie lia edzino ĵus eniris. Kaj mi aŭdis:

– Donu al mi dudek soldojn, mia karulino.

– Kion vi volas fari per dudek soldoj?

– Sed neniam ni scias, kio povos okazi. Havi iom da mono, ĉiam estas bona kaj pli singardema.

Ŝi hurlis, por ke mi aŭdu ŝin:

– Ne, mi ne donos monon al vi! Ĉar tiu viro manĝis ĉe vi, la malplej, ke li povus fari, estus ke li pagu viajn elspezojn de la tago.

La ulĉjo Trinkvinon revenis serĉi min. Ĉar mi volis esti ĝentila, mi klinis min antaŭ la dommastrino balbutante:

– Sinjorino… dankojn… gracia akcepto…

Ŝi respondis:

– Estas bone. Sed ne revenigus lin tute ebriega, ĉar vi traktus kun mi, mi antaŭavertas vin!

Ni foriris.

Ni devis, plensune, trapasi ebenaĵon nudan kiel tablo.

Mi volis pluki planton laŭlonge de la vojo, kaj

mi eligis krion pro la doloro. Tio horore suferigis al mi la manon. Oni nomas tiujn herbojn urtikoj. Kaj poste, ĉie la sterko fetoris, sed tio fetoris ĝis naŭzi vin.

Trinkvinon diris al mi:

– Paciencu iom, ni tuj alvenos ĉe la bordo de la rivero.

Fakte, ni alvenis ĉe la bordo de la rivero. Tie, la ŝlimo kaj la malpura akvo fetoris, kaj tia suno faligis sur tiu akvo, ke miaj okuloj brulvundis.

Mi petis Trinkvinon, ke ni eniru ie. Li penetrigis min en iun specon de kabano plenplena de viroj, iun tavernon por ŝipanoj de sensala akvo. Li diris al mi:

– Tio ne estas elmontrata, sed ĉi-ene oni bonege estas.

Mi malsatis. Mi alportigis al mi omleton. Sed jen, ekde la dua glaso da vino, tiu fripona Trinkvinon perdis la saĝon, kaj mi komprenis kial lia edzino servis al li nur vinon treege baptita per akvo.

Li parolŝutis, leviĝis, volis fari akrobataĵojn, entrudiĝis kiel paciganto en la kverelo de du ebriuloj, kiuj interbatalis, kaj ni ambaŭ estus batmortigitaj sen la interveno de la trinkestro.

Mi kuntrenis lin, subtenante lin kiel oni subtenas la drinkulojn, ĝis la unua arbetaĵo, kie mi kuŝigis lin. Mi mem kuŝiĝis flanke al li. Kaj ŝajnis, ke mi ekdormis.

Certe ja, ni dormis longe, ĉar kiam mi eldormiĝis jam estis la nokto. Trinkvinon ronkis flanke al mi. Mi skuis lin. Li stariĝis, sed li estis ankoraŭ ebria, sed tamen iom malpli.

Kaj ni reforiris, en la tenebroj, tra la ebenaĵo. Trinkvinon asertis sin orienti. Li turnigis min maldekstren, poste dekstren, poste maldekstren… Ni vidis nek la ĉielon, nek la teron, kaj baldaû ni troviĝis vojerari meze de ia arbaro de palisoj, kiuj atingis la alton de la nazo. Aperis, ke tio estis vinberejo kun siaj palusoj. Ne gasbeko al la horizonto. Ni cirkulis ĉi-ene eble dum unu aŭ du horoj, turnirante, ŝanceliĝante, etendante la brakojn, frenezaj, ne trovante la finon, ĉar ni devis senĉese ĉirkaŭiris.

Fine, Trinkvinon falis sur bastono, kiu ŝiris al li la vangon, kaj sen emocio li restis sidanta surtere, eligante plengorĝe longdaŭrajn kaj sonoregajn "La-i-tu!", dum mi plenforte kriis "Helpon!", ekflamigante kandelalumetojn por lumigi la helpantojn, kaj por kuraĝigi min.

Fine, malfruiĝanta kamparano aŭdis nin, kaj montris al ni la vojon.

Mi kondukis Trinkvinon ĝis lia domo. Sed dum mi estis lasonta lin sur la sojlo de lia ĝardeno, bruske la pordo malfermiĝis, kaj lia edzino aperis, kun enmane kandelo. Ŝi terure timigis min.

Poste, tuj post kiam ŝi ekvidis sian edzon, kiun ŝi devis atendi jam de la eknokto, ŝi kriis, impetante al mi:

– Ha! kanajlo, mi ja sciis, ke vi rekonduku lin tute ebria!

Nu, mi fuĝis, kurante ĝis la stacidomo, kaj ĉar mi timis, ke la furiozulino postkuris min, mi enfermis min en la necesejojn, ĉar la unua trajno devis pasi nur unu duonhoron pli poste.

Jen la motivo, por kiu mi neniam geedziĝis, kaj mi neniam plu eliras de Parizo.

24an de februaro 1885

Elfrancigis

Noël Lecomte (Franujo)

_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_

Eldonas Redakcio de ***Penseo***
Ĉefredaktoro: s-ro Yida Wei (Vejdo)
Adreso: No.-3-2 de la 5-a etaĝdomo de No. 19, Wujiang St., Jiangbei Distrikto, Chongqing, 400020, Ĉinio
Tel: (023) 67095890 (hejme)
Retadreso: vejdo@163.com
Ĉiujn kontribuaĵojn al la ĉefredaktoro.
Por legi pasintajn numerojn de Penseo, vin turnu al www.elerno.cn/penlisto.htm aŭ http://gazetejo.org/eo/penseo

◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊